

ENVIRONMENTAL LIABILITY ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Πάνος Σκαρλάτος
Χημικός Μηχανικός

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη (Environmental Liability) τέθηκε σε ισχύ από την ΕΕ στις 30 Απριλίου 2004 με την πρόβλεψη να εναρμονισθεί στο εθνικό δίκαιο των Κ-Μ της ΕΕ έως την 30^η Απριλίου 2007.

Στην Ελλάδα η εναρμόνιση έγινε το ΠΔ 48/ 2009.

«Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον – Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει

Η οδηγία βασίζεται στα ακόλουθα:

Εθνικές νομοθεσίες : Τα Κ-Μ υποχρεώνονται να απαιτήσουν από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασχολείται με δραστηριότητες που προκάλεσαν περιβαλλοντική ζημιά να προβούν σε αποκατάσταση. Αν αυτά τα πρόσωπα δεν μπορέσουν να ανταποκριθούν στην υποχρέωση τότε το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση και διεκδικεί τις δαπάνες από τα εν λόγω πρόσωπα. Η πρόταση του νομοθέτη περιορίζεται αυστηρά στην περιβαλλοντική ζημιά και όχι στους «παραδοσιακού τύπου» ζημιές (πχ σε μία ιδιωτική περιουσία) που καλύπτονται από τα συμβατικού τύπου ασφαλιστήρια.

ENVIRONMENTAL LIABILITY

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η περιβαλλοντική ευθύνη δεν αφορά αποκλειστικά τους συνήθεις υπόπτους για την τέλεση περιβαλλοντικών ζημιών, όπως πετρελαϊκή ή χημική βιομηχανία.

Τώρα ασκείται πίεση σε κάθε οργανισμό να συμπεριφέρεται κατά τρόπο κοινωνικά, ηθικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνο.

Ο τρόπος που χειρίζονται το θέμα της εταιρικής διακυβέρνησης οι επιχειρήσεις αλλά και οι έλεγχοι συμμόρφωσης αποκτούν μεγαλύτερη βαρύτητα για τους μετόχους, τους εν δυνάμει επενδυτές και τους δανειστές.

ENVIRONMENTAL LIABILITY

Η αλλαγή στη νομοθεσία και η απαίτηση για διαφάνεια στην εταιρική διακυβέρνηση απαιτεί την διαχείριση των περιβαλλοντικών θεμάτων σε υψηλότερο επίπεδο εντός της επιχείρησης.

Είναι σαφές ότι οι έως τώρα τρόποι αντιμετώπισης των θεμάτων δεν καλύπτουν τη περιβαλλοντική ευθύνη.

Η ασφαλιστική αγορά με ειδικά προϊόντα αναμένεται να καλύψει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για περιβαλλοντική ευθύνη.

Ποιοι εμπíπτουν στη νομοθεσία για τη περιβαλλοντική ευθύνη;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

- Τα έργα και οι δραστηριότητες που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ του άρθρου 5 της υπ' αριθμ. Η.Π. 15393/2332/2002 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1022)
- Οι διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων
- Όλες οι απορρίψεις σε εσωτερικά επιφανειακά ύδατα, υπόγεια ύδατα
- Η παραγωγή, χρήση, αποθήκευση, κατεργασία, ταφή, απελευθέρωση στο περιβάλλον και μεταφορά εντός της περιμέτρου της επιχείρησης
- Επικίνδυνων ουσιών, μειγμάτων, βιοκτόνων, φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Ποιοι εμπíπτουν στη νομοθεσία για τη περιβαλλοντική ευθύνη;

- Οι μεταφορές οδικώς, σιδηροδρομικώς, μέσω των εσωτερικών πλωτών οδών, θαλασσίως ή εναερίως επικινδύνων ή ρυπογόνων εμπορευμάτων, όπως ορίζονται στο π.δ. 104/1999 (Α΄ 113), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/55/ΕΚ, σχετικά με τις οδικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, όπως ισχύει, ή στην υπ΄ αριθμ. Φ4.2/73358/5309/2002 κοινή υπουργική απόφαση (Β΄ 240), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 96/49/ΕΚ, σχετικά με τις σιδηροδρομικές μεταφορές επικίνδυνων εμπορευμάτων, όπως ισχύει, ή στο π.δ. 49/2005 (Α΄ 66), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/75/ΕΟΚ, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές που απαιτούνται για τα πλοία τα οποία κατευθύνονται σε ή αποπλέουν από κοινοτικούς λιμένες μεταφέροντας επικίνδυνα ή ρυπογόνα εμπορεύματα, όπως ισχύει.

Δαπάνες αποκατάστασης του περιβάλλοντος

- Πρώτες και κύριες ενέργειες αποκατάστασης
- Συμπληρωματικές δαπάνες αποκατάστασης
- Δαπάνες αντικατάστασης (Replacement Costs)

Δαπάνες ως συνέπεια νομικών απαιτήσεων

Δαπάνες που θα προκύψουν ως απαίτηση λόγω του ατυχήματος

- A. Θάνατος, ασθένεια, ανικανότητα κλπ προσώπων
- B. Ζημιές στην Ιδιοκτησία (υλική ζημιά, απώλεια χρήσης, ζημιά στη βιοποικιλότητα, απαξίωση κλπ)
- C. Δικαστικές δαπάνες, επιβολή χρηματικών προστίμων σε Διευθυντικά στελέχη

Ζημιές λόγω διακοπής εργασιών

Ζημιές λόγω μερικής ή ολικής διακοπής της επιχειρηματικής δραστηριότητας ως συνέπεια του ατυχήματος.

Περιλαμβάνονται τα έσοδα, τα έξοδα και οι καθυστερήσεις.

*“Τελικά με τα παραδοσιακά ασφαλιστήρια ευθύνης
έχουμε κάλυψη για τις νέες υποχρεώσεις;”*

Τα περισσότερα σχήματα καλύπτουν απαιτήσεις για ατυχήματα που συνέβησαν ξαφνικά και με περιοριστικά ως προς το εύρος κάλυψης των ζημιών. Δεν προβλέπουν εργασίες καθαρισμού του εδάφους και του νερού. Είναι όμως κοινά παραδεκτό ότι πολλά περιβαλλοντικά ατυχήματα συμβαίνουν σταδιακά και όχι λόγω μιας ξαφνικής ατυχηματικής έκλυσης.

